

I

De twee agenten van de regionale politie zaten voor in de surveillancewagen te kijken naar de man die ze zojuist aan de kant hadden gezet en die in de gloed van de koplampen stond, en profil; hij stond stil, zoals ze hem hadden opgedragen, maar hij balde en ontspande telkens zijn vuisten omdat hij bang was en stoned en het hem moeite kostte om zich niet te verroeren.

Enkele minuten eerder hadden de agenten hem aan de kant gezet omdat hij 68 had gereden waar je 55 mocht.

Om 20.43 uur had agent Chris Hummel aan de centrale gemeld dat ze een Chevy Suburban uit 1999 met het kenteken KAY-6705 aan de kant hadden gezet, waarna hij was uitgestapt om met de jongeman te gaan praten. Hij had hem enkele vragen gesteld en was weer ingestapt om met zijn jonge partner te bespreken hoe ze het verder moesten aanpakken. Hummel zat achter het stuur.

De centrale meldde zich. De telefoniste had het rijbewijs en kenteken van de bestuurder gecontroleerd, maar de man was geen

bekende van de politie en er stond geen opsporingsbevel open.

Agent Hummel zei: 'Godsamme.' Teleurgesteld. Tegen zijn collega naast hem zei hij: 'Kijk nou. Die is toch zo stoned als een garnaal?'

Agent Wade Childers antwoordde: 'Ja. Moet je zijn handen zien.'

Avond. Koud buiten, met een lichte mist die niet binnen afzienbare tijd zou overgaan in regen. Begin november. Uit de radio in de surveillancewagen klonk hiphopmuziek. De ruitenwissers zwiëpten met intervallen heen en weer tussen hen en de man die ze hadden verzocht uit zijn auto te stappen en voor de surveillancewagen te gaan staan.

De agenten waren allebei in de twintig; Childers voorin, Hummel achterin. Dit was Hummels achtste jaar bij de politie; hij was hard en cynisch, maar nog niet uitgeblust. Hummel was getrouwd en had twee kinderen. De oudste was van zijn vrouw uit haar eerste huwelijk; Hummel had hem een jaar nadat hij met de moeder van de jongen was getrouwd geadopteerd. Het tweede kind was van hen samen. Hij volgde twee opleidingen aan de universiteit van Missouri-Saint Louis en hoopte voor zijn dertigste zijn bachelor in het strafrecht te behalen.

Agent Wade Childers was pas vierentwintig, en dat was hem aan te zien. Hij was niet getrouwd, maar had wel een serieuze relatie met een vrouw die hij al vanaf zijn veertiende kende. Childers werkte inmiddels tien maanden bij de politie. Een groentje, bezig aan zijn eerste jaar; hij zat nog in zijn proeftijd. Voor hem gold hetzelfde als voor veel andere jongemannen: wat hem vooral trok waren de attributen, het gereedschap van de politie. Het uniform, de auto's, de pistolen, de handboeien, de pepperspray, de gummi-knuppels, gewone en telescopische; wat Chris Hummel 'het fokking speelgoed' placht te noemen.

Childers voelde zich ook aangetrokken tot de kick van het politiewerk, het ronduit bedwelmende effect dat je ervoer wanneer je

je naar de plaats van een misdrijf spoedde: een brand, een schietpartij, een beroving. Wat er precies was gebeurd deed er niet eens zoveel toe; wat ertoe deed was dat er iets gebeurde en dat je erbij was. Je was erbij en je handelde het af omdat niemand anders wist hoe dat moest. Die kick weekt jongemannen los van andere beroepen die beter betalen, redelijkere werktijden kennen, beter verenigbaar zijn met een huwelijk en een gezin, waarin de kans nihil is dat je wordt beschoten of aangeklaagd of in een opwelling wordt ontslagen door een hoofdinspecteur die bang is dat jouw kroonjuwelen misschien wel groter zijn dan die van hem. Wade Childers was nog maar vierentwintig en stond niet stil bij de psychische gevaren van het werken bij de politie. Hij dacht niet na over de paranoia of burn-out of stress die het kon opleveren als je getuige was van dood en geweld en wreedheid en onrecht. Hij dacht niet aan bestuurlijk gekrakeel en politieke spelletjes en harteloze bureaucratie. Wade Childers vond werken bij de politie cool en had medelijden met iedereen die niet de kans kreeg om te doen wat hij deed. Kortom, Wade Childers was een erg jonge politieagent.

Ze stonden op een parkeerplaats aan Manchester Road in het district St. Louis. Auto's raasden voorbij, maar namen in meerdere of mindere mate gas terug wanneer ze de stilstaande politiewagen met de rode en blauwe zwaailichten passeerden. Vlakbij waren een doe-het-zelfwinkel, Ace Hardware, en een discountwinkel, Dollar General, allebei al gesloten.

Chris Hummel zei: 'Het is wel een flinkerd.'

De man die buiten in de novembermist stond was inderdaad fors. Veel groter en zwaarder dan Chris Hummel. Maar als de man in het licht van de koplampen zich fysiek in het voordeel voelde ten opzichte van agent Hummel, liet hij daar niets van blijken. Als hij dat gevoel al had gehad, was dat overgegaan toen Hummel hem opdroeg uit te stappen en uit te leggen wie hij was en waar hij naartoe ging. Hummel was ongeveer 1,75 meter lang

en woog hooguit 75 kilo, maar hij had een stem en een houding en een lichaamstaal waardoor mensen zich lieten intimideren. De nieuweling Wade Childers – die eveneens groter en forser was dan Hummel – keek naar zijn collega en voelde een mengeling van afgunst en bewondering. Hoe? Hoe leer je zoiets? Of word je er gewoon mee geboren?

Eerlijk was eerlijk, in al die jaren dat hij nu bij de politie was, had agent Hummel maar één keer zijn dienstwapen hoeven trekken. Dat was toen hij zag dat een man zich omdraaide naar de achterbank van zijn auto en reikte naar een glanzend voorwerp dat Hummel had aangezien voor een geweer. Er volgde veel gegil en geschreeuw van bevelen en waarschuwingen, en de man stapte uit de auto en ging op zijn buik op de grond liggen. Het voorwerp dat hij had geprobeerd te pakken bleek een aluminium honkbalknuppel te zijn. Hummel was blij dat hij de man niet had doodgeschoten.

Agent Hummel was geen pacifist. Zoals de meeste politieagenten die niet in het bestuur van een politievakbond zitten, was hij het type rechtse Republikein dat de gevestigde Republikeinen het liefst op de achtergrond willen houden. Zo was Hummel bijvoorbeeld tegen het sturen van een reguliere strijdmacht naar Irak omdat hij ervan overtuigd was dat het gemakkelijker – en in zijn optiek humaner – zou zijn geweest om de broeinesten van rebellen met twee of drie atoombommen in net zoveel dagen plat te bombarderen en met een schone lei te beginnen. Maar los van zijn salopolitiek beschikte hij over een prima intuïtie. Hij wist precies wanneer hij druk moest uitoefenen en hoeveel, en wanneer het verstandiger was om te maken dat hij wegwam.

Nu vertelde zijn intuïtie hem dat de man in het licht van de koplampen een drol was, een verslaafde, altijd en eeuwig op zoek naar de kick van een snuif methamfetamine. Met de juiste aanmoediging kon de man hen waarschijnlijk naar een methlab leiden.

Hummel zei: 'Ik kan het aan hem ruiken.'

Childers vroeg: 'Oké, hoe wil je het dan aanpakken?'

'Weet ik niet,' zei Hummel. 'Moet je zijn shirt zien.'

'Ja. Wat is dat?'

Ze zagen een bruine vlek op het witte tennishirt van de man.

Hummel zei: 'Dat vroeg ik hem ook al. Hij zei dat hij er een gat in had gebrand.' Agent Hummel zuchtte. 'Kijk hem nou. Ik weet niet of hij high is of gewoon achterlijk... Hé, wat doet hij nou? Staat hij te zingen?'

'Ja. Hij staat te zingen.'

'Verdomme nog aan toe.'

'Moet je zijn handen zien. Eén bonk spanning.'

'Ja. Zeg dat wel.'

'Ik zit gewoon te wachten tot hij omvalt. Zo te zien kan hij elk moment buiten westen raken.'

'Jemig, en hij staat er pas vijf minuten.'

'Ja, maar naderhand zal hij beweren dat het twee uur was.'

Na een korte stilte zei agent Hummel: 'We kunnen hem niets maken.'

De jongeman in het licht van de koplampen stond zo te zien nog steeds in zichzelf te zingen of te neuriën. Naar de weg gekeerd, zodat de linkerhelft van zijn gezicht zichtbaar was voor de agenten achter de voorruit van de surveillancewagen.

Hummel zei tegen Childers: 'Wat dacht je ervan: als ik heel voorzichtig uitstap, hem heel stilletjes van achteren benader, hem zich helemaal kapot laat schrikken?'

Hij voegde de daad bij het woord. Agent Wade Childers bleef in de surveillancewagen zitten en keek naar de voorstelling, waarin Chris Hummel de man van achteren besloopt alsof hij hem wilde versieren. Wade Childers glimlachte toen hij zag dat Chris iets in het linkeroor van de man zei, en lachte hardop toen de man een sprongetje maakte van schrik – wie is dat? – terwijl Chris al die tijd onder zijn pet zijn uitgestreken gezicht behield. Chris praatte

nog even met de man voordat hij hem weer in de Suburban liet stappen en naar huis liet gaan. En weer vroeg Wade Childers zich af hoe agent Hummel het voor elkaar kreeg.

Hummel stapte weer in de surveillancewagen, gaf aan de centrale de code 10-8 door en voegde in tussen het verkeer.

In een rustig tempo reden ze over Manchester Road en hielden zo het verkeer voor en achter zich onder controle; de andere bestuurders bleven zorgvuldig onder de maximumsnelheid en stopten hun bierblikjes weg, uit het zicht. De surveillancewagen passeerde de kleuren en lichtjes van de Amerikaanse middenstand: videotheken, fastfoodrestaurants, supermarkten met blauw-witte gevels.

Hummels mobieltje ging over en hij nam op.

Childers keek niet naar Chris, want hij wilde niet dat die zou denken dat hij meeluisterde, al deed hij dat natuurlijk wel. Ze hadden nachtdienst en moesten lange perioden van verveling overbruggen. Hij kon niet horen wat degene aan de andere kant van de lijn zei, maar Chris was duidelijk te verstaan.

‘Hm-hm... Hm-hm... Hm-hm. Dat snap ik ook wel... Schat, daar kan ik op dit moment niets aan doen... Kan ik op het moment niets aan doen... Hè...? Nee, die zwarte herinner ik me niet... Nee, nog steeds niet... Oké... Dan doe je dat toch... Oké. Dag.’

Hummel stopte het mobieltje terug in zijn jaszak.

‘Dat was mijn vrouw,’ zei hij. ‘Ze is pissig op me.’

Childers vond niet dat hij kon vragen waarom, dus zei hij alleen maar: ‘O, ja?’

Hummel zei: ‘We zijn met het fokking huis bezig. De keuken.’ Hij zuchtte. ‘Kutkeukenkastjes.’ Hij zei het op een toon alsof het een enge ziekte was. ‘Heb je ooit keukenkastjes moeten uitzoeken?’

Wade Childers antwoordde: ‘Nee.’

‘Breek me verdomme de bek niet open over keukenkastjes. Als

ze over keukenkastjes beginnen, kun je maar beter meteen bukken en je enkels vastpakken.'

'Duur, bedoel je?'

'Duur? Alsof je door een sprinkhanenplaag wordt geteisterd. Ze vreten je kaal.'

'Ze... De installateurs, bedoel je.'

'Ja. Plichtsgetrouw bijgestaan door mijn vrouw.'

De jonge Wade Childers vroeg: 'Kun je niet gewoon nee zeggen?'

Die vraag maakte agent Hummel nerveus. Hij had de deur op een kier gezet door zijn frustratie kenbaar te maken aan zijn jonge collega, van wie hij wist dat die tegen hem opkeek. Hij was Wades praktijkbegeleider en hij mocht het respect van de jonge agent niet verspelen. Zou de jongeman denken dat de stoere Chris Hummel zich door zijn vrouw liet koeioneren? Dan kon hij dat misverstand maar beter meteen uit de wereld helpen.

Hummel vroeg: 'Man, geloof je soms ook nog in sprookjes? Denk je soms dat ik wil scheiden? Mijn kinderen nooit meer wil zien? Als je trouwt en kinderen krijgt, dan moet je dit soort ellende verdragen. Ik zal je vertellen hoe het zit. Een halfjaar geleden heb ik een motor gekocht, een Kawasaki Ninja. Niets bijzonders. Uit 2001. Vier mille voor betaald. Koopje, toch? Maar die motor gaat me uiteindelijk iets van veertigduizend dollar kosten. Weet je waarom? Omdat m'n vrouw hem ziet en zegt: Oké, nu ben ik aan de beurt om iets aan te schaffen. Maar – en dat flikken vrouwen wel vaker – ze zegt dat een nieuwe keuken, in tegenstelling tot mijn motor, iets is waar we allemaal wat aan hebben. Het is geen egoïstische aankoop, zegt ze dan. Dus ik krijg een motor en zij krijgt fokking keukenkastjes. Die ongeveer tien keer zoveel kosten als de fokking motor.' Hij zweeg even terwijl Wade Childers lachte. 'Dat is niet om te lachen.'

Op dat moment werden ze links gepasseerd door een auto die minstens 110 reed, binnen de bebouwde kom. Een Nissan Path-

finder, die zo dicht voor hen weer invoegde dat Hummel even op de rem moest trappen; ze hoorden de banden van de Nissan piepen en zagen hoe hij op hen uitliep.

‘Jezus!’ zei agent Childers.

Hummel zei: ‘Actie’, zette de sirene en de zwaailichten aan en trapte het gaspedaal helemaal in.

Daar was hij: de kick van de achtervolging. Brandende zwaailichten, gillende sirene, de weg die op hen afkwam, rijzend en dalend als op het scherm van een videospelletje. De spanning, het plotselinge vooruitzicht van een prooi, de vastberaden opwindning die de hond van zijn neus naar zijn borst voelt trekken terwijl hij achter het konijn aan jaagt.

Childers nam contact op met de meldkamer om door te geven dat ze de achtervolging hadden ingezet op een Nissan Pathfinder, kenteken nog onbekend. Ze wisten hem bij te halen en zetten groot licht op, zodat het door de achterraut naar binnen scheen.

De auto nam gas terug.

Childers zei: ‘Nu ziet hij ons.’

Hummel zei: ‘Hij is stoned. Of dronken.’

De Nissan Pathfinder ging steeds langzamer rijden. Maar hij stopte niet. Alsof hij op weg was naar een begrafenis, onder begeleiding van de politie.

Hummel vroeg: ‘Wat heeft die kerel, verdomme? Ga aan de kant, klootzak.’

De Pathfinder reed nog een kleine kilometer door.

Hummel knipperde met de koplampen, zodat het licht van achteren de auto binnenscheen, wetend wat voor effect dat had op de gemiddelde beschonken bestuurder: die werd er bang van.

De Pathfinder reed rechtsaf een zijstraat in, weg van het drukke verkeer en de straatlantaarns, op de voet gevolgd door de surveillancewagen. Eindelijk stopte de Pathfinder, en de surveillancewagen kwam er vlak achter tot stilstand.

Wade Childers had gemengde gevoelens. De opwindning van

de achtervolging raasde nog door hem heen, en het speet hem dat die al zo snel voorbij was. Een dronkenlap, meer was het niet.

Beide agenten stapten uit de surveillancewagen en liepen op de auto af, Hummel naar de bestuurderskant en Childers naar de passagierskant. Ze bereikten de voorkant van de wagen en zagen de man die achter het stuur zat. Zo te zien was hij rond de veertig.

Hummel zei: 'Goedenavond, meneer.' Op die gezagvolle toon van hem, iets luider dan gespreksniveau, maar niet schreeuwerig.

'Ja?' vroeg de man. Het leek hem bijzonder weinig te doen dat hij aan de kant was gezet.

Hummel keek hem recht aan, zweeg even voor het effect en vroeg: 'Hebt u soms haast?'

'Wat nou?' vroeg de man. 'Reed ik soms te hard of zo?'

Hummel bestudeerde de man achter het stuur. Dik, donker haar, ouderwetse bakkenbaarden... drollenluchtje. Hummel dacht: schorem. Gevaar. Dat voelde Hummel aan zijn water, als iedere doorgewinterde politieagent.

'Vriend,' zei Hummel, 'te hard is zwak uitgedrukt. Roekeloos komt dichterbij in de buurt. Stapt u maar even uit.'

'Ah, fuck,' zei de man. 'Moet dat nou?'

'Nu.'

De man opende het portier en stapte uit. Hij keek naar Childers, in de verwachting dat die iets zou doen. Dat deed hij ook. Hij liep voor de Pathfinder en de bestuurder langs en ging naast Hummel staan. De man liet zijn handen langs zijn zij hangen.

Hummel vroeg: 'Hebt u gedronken?'

'Nee, ik heb verdomme niet gedronken.'

Hummel vroeg: 'Bent u stoned?'

'Hè?'

'Bent... u... stoned?' vroeg Hummel streng.

'Man, waarom loop je me te fokken?'

Hummel zei: 'Let een beetje op uw taal, vriend. Als u zo door gaat, slaan we u in de boeien en pakken we de tasers erbij.'

Bijna leek het of de man glimlachte. ‘Hé,’ zei hij met zijn handen in een verzoenend gebaar geheven. ‘Ik was alleen maar een eindje aan het rijden, weet je.’

‘Dat hebben we al vastgesteld, dat u een eindje aan het rijden was,’ zei Hummel. ‘Mijn vraag is...’

Er kwam een zwarte Pontiac Bonneville aangereden die achter hen snel tot stilstand kwam. De bestuurder van de Pathfinder deed een stap achteruit, en nog een, en nog een. De agenten hoorden de motor van de Pontiac, de banden die piepten op het wegdek, keken naar links en zagen het, maar ze konden hun ogen niet geloven, want het was al gebeurd voordat ze het in de gaten hadden: een man op de achterbank van de Pontiac, niet meer dan tweeënhalve meter bij hen vandaan, stak een stomp machinegeweer door het raampje naar buiten, haalde de trekker over en doorzeefde de twee agenten voordat ze een kik konden geven of naar hun dienstwapen konden grijpen. Het gebulder van geweervuur, lichtflitsen die het donker uiteenrepen toen de patronen zich met verwoestende kracht in de agenten boorden, hen deden schokken, hen rugge- lings tegen de Pathfinder smeten.

Het geweervuur stopte.

De bestuurder van de Pathfinder liep naar de passagierskant van de Pontiac en stapte in. Hij sloot het portier en de auto reed weg.